

**Pedagogisch beleidsplan
Gastouderbureau Midden-Groningen**

Inleiding

Het gastouderbureau Midden-Groningen stelt zich ten doel op professionele wijze gastouderopvang te realiseren voor kinderen in de leeftijd van 6 weken tot het moment waarop ze de basisschool verlaten. Gastouderopvang is een kwestie van vertrouwen. Ouders geven hun kostbaarste bezit uit handen en laten een deel van de opvoeding over aan mensen die in eerste instantie vreemden zijn.

Door de kleinschaligheid en huiselijkheid binnen de gastouderopvang krijgen de kinderen de kans om zich optimaal te ontwikkelen.

Gastouderbureau Midden-Groningen heeft een bemiddelende, adviserende, begeleidende, ondersteunende, controlerende rol in de opvang. Het bureau heeft de kassiersfunctie.

Het zorgt ervoor dat ouders kennismaken met een gastouder die zo goed mogelijk past bij hen én hun kind. Daarbij wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen en de opvoedingsideeën van de ouder en de gastouder.

Goed overleg tussen de vraagouder- en gastouder is de basis van goede opvang.

Er is regelmatig contact tussen de gastouders en het gastouderbureau. Meerdere keren per jaar komt de bemiddelingsmedewerker van het Gastouderbureau bij de gastouder thuis. Dit kan zijn tijdens een risico-inventarisatie of tijdens een extra huisbezoek. Jaarlijks wordt er ook een evaluatiegesprek afgesproken, waarbij de ouder, de gastouder en een vertegenwoordiger van het bureau aanwezig zijn.

Gastouderbureau Midden-Groningen vindt het belangrijk om te investeren in kwaliteit en de daarbij horende deskundigheidsbevordering.

Gastouders krijgen daarom jaarlijks bijscholing aangeboden, en worden gecoacht tijdens hun werkzaamheden. Er is een Pedagogisch Coach verbonden aan het gastouderbureau.

Voor advies kan altijd een beroep gedaan worden op het Gastouderbureau.

Pedagogische visie

In onze visie is elk kind uniek. En elk kind ontwikkelt zich op zijn/ haar eigen wijze en tempo. Aanleg en karakter hebben invloed op de ontwikkeling, maar ook de omgevingsfactoren waarin een kind spelen een grote rol. De invloed van de opvoeding is groot. Kinderen hebben een omgeving nodig waarin ze zich veilig, gezien en gehoord voelen. Met duidelijke grenzen en regels.

Daarnaast hebben ze een omgeving nodig die hen ruimte geeft en stimuleert om de wereld te ontdekken. Met als doel uiteindelijk op te groeien tot een zelfstandig en gelukkig mens.

Gastouderbureau Midden-Groningen is van mening dat een kleinschalig en huiselijke omgeving ook bijdraagt aan het opbouwen van een veilige hechtingsrelatie. Het is een omgeving waarin een kind veel persoonlijke aandacht krijgt. Wij geloven in gelijke kansen voor alle kinderen. En elk kind telt mee.

Het Gastouderbureau Midden-Groningen besteed grote aandacht aan de kwaliteit van de opvang.

Om deze kwaliteit op een hoog peil te houden is ons Pedagogisch Beleidsplan onder andere gebaseerd op de 4 pedagogische doelen van Marianne Riksen - Walraven.

Het beleidsplan is geschreven voor zowel vraagouders als gastouders.

Het laat zien hoe binnen Gastouderbureau Midden-Groningen gedacht wordt over de ontwikkeling en begeleiding van kinderen.

Ouders krijgen door het lezen van het beleidsplan een goed beeld van waar ze voor kiezen.

Daarnaast biedt het gastouders een richtlijn, en houvast bij het dagelijks werken met kinderen.

Het pedagogisch beleidsplan is ook de basis van waaruit Gastouderbureau Midden-Groningen haar gastouders selecteert. Bij Gastouderbureau Midden-Groningen werken enkel professionele gastouders.

Welke eisen/ verwachtingen heeft GOB M-G van haar gastouders

Dat zij kunnen functioneren volgens de landelijke kwaliteitsnormen en het pedagogisch beleidsplan van GOB M-G.

Ze dienen te werken volgens de 4 pedagogische doelen van Riksen-Walraven

Ze moeten bereid zijn bijscholing te volgen die door GOB M-G wordt aangeboden.

- Minimale leeftijdsgrens van de GO is 18 jaar;
- De gastouder beschikt over een diploma mbo-2 helpende Welzijn, of een daaraan gelijkgesteld diploma,
- De gastouder heeft een Verklaring omtrent gedrag van haarzelf en van alle gezinsleden ouder dan 18 jaar; Allen die werken of wonen op de opvanglocatie dienen ingeschreven te staan in het personenregister kinderopvang (PRK). Dit geldt overigens ook voor mensen die structureel op bezoek komen.
- Heeft een AVP-verzekering afgesloten;
- Heeft een mede inzittende verzekering afgesloten (bij gebruik van auto)
- Is zowel lichamelijk als geestelijk gezond;
- De eigen kinderen van de gastouder zijn niet onder toezicht geplaatst;
- Beschikt over een geregistreerd EHBO-diploma, gericht op kinderen;
- Is bereid tot het volgen van cursussen/ opleidingen;
- Is bereid de adviezen en richtlijnen van het Gob M-G op te volgen;
- Is bereid tot overleg met de ouders en Gob M-G;
- Is bereid tot het respecteren van de privacy van ouders;
- Is bereid tot het respecteren van andere ideeën, levenswijzen en geloofsovertuigingen;
- Zal kinderen niet alleen laten of niet zonder meer aan de zorg aan anderen overlaten;
- De gastouder zorgt ervoor dat haar opvanglocatie ten aller tijde rookvrij is.
- U werkt volgens het pedagogisch beleidsplan, het veiligheids- en gezondheidsbeleid en de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling van het gastouderbureau.
- U bent goed telefonisch bereikbaar voor de ouders of verzorgers van het kind.
- De gastouder beschikt over een aparte slaapruiimte voor kinderen jonger dan 1,5 jaar en over voldoende speelruimte binnen en buiten.
- U spreekt Nederlands tijdens de opvang. Als u gastouder bent op een plek waar vooral Fries of een streektaal wordt gesproken, mag u ook deze taal spreken.
- De gastouder heeft een achterwacht die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn.

Gastouders van Gastouderbureau Midden-Groningen werken volgens de 4 pedagogische doelen van Riksen Walraven

Marianne Riksen-Walraven beschreef de 4 pedagogische basisdoelen die van belang zijn voor de algehele ontwikkeling van het kind.

Deze 4 Pedagogische doelen worden als rode draad gebruikt bij de gastouders en binnen het beleid van Gastouderbureau Midden-Groningen.

Het Pedagogisch beleid van GOB M-G en het pedagogisch werkplan van de gastouders zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en dragen bij aan de beste ontwikkeling van ieder kind.

De basisdoelen kun je vertalen in de volgende vragen:

Heeft een kind het naar zijn zin?

Heeft een kind iets geleerd dat zinvol is voor hem?

Heeft een kind met andere kinderen gespeeld?

Heeft een kind geleerd om op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Wanneer een kind zich onveilig voelt staat het niet open om te leren. Het gevoel van veiligheid wordt bepaald door de gastouders, de omgeving/ ruimte en het contact met de andere kinderen.

Een kind dat zich veilig en geborgen voelt, heeft ruimte om verder te kijken naar de wereld om zich heen. Vanuit deze emotionele veiligheid gaat een kind de uitdaging aan om te experimenteren, nieuwe ervaringen op te doen en zich spelenderwijs te ontwikkelen op elk gebied. Voor onze gastouders is het belangrijk dat ze goed kijken en luisteren naar wat elk kind nodig heeft. Dat ze hen duidelijkheid en structuur bieden. En daardoor voorspelbaarheid.

Het is ook belangrijk dat gastouders een goed contact met de ouders hebben zodat ze rekening kunnen houden met kinderen in de groep en de thuissituatie.

Dat er een ontspannen en fijne sfeer dient te zijn is vanzelfsprekend van groot belang.

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het kind moet zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit kunnen ontwikkelen.

Het kind moet zich kunnen ontwikkelen op elk gebied van de ontwikkeling.

Zowel op cognitief, motorisch, emotioneel en sociaal gebied.

Onze gastouders hebben oog voor deze ontwikkelingsgebieden. Zij scheppen de voorwaarden zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Zo krijgen kinderen de ruimte en mogelijkheden om te ontdekken en uit te proberen. Er is voldoende uitdaging en speelgoed aanwezig.

3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties

Met sociale competenties wordt bedoeld dat het kind leert om goed te communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

Door het leren van sociale competenties geef je kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

De kinderen leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels. Je mag een ander geen pijn doen, samen spelen, samen delen. Om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen probeer je ze dit bij te brengen. Dit basisdoel is de kern van de opvoeding. Je laat kinderen kennis maken met grenzen, normen en waarden maar ook met omgangsvormen in onze samenleving.

Onze gastouders stimuleren de kinderen op de volgende ontwikkelingsgebieden:

- Creatieve ontwikkeling
- Taalontwikkeling
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Het ontwikkelen van de grove en fijne motoriek
- Zintuiglijke ontwikkeling/ sensomotorische ontwikkeling

Hoe brengen zij dit in de praktijk?

1. Creatieve ontwikkeling

Het is belangrijk om de creativiteit van het kind stimuleren. Het uitgebreide aanbod van bewegings- en spelactiviteiten is hierbij een belangrijke leidraad. Er wordt hierbij

rekening gehouden met de behoeften en persoonlijkheid van het kind. Zo vindt niet ieder kind het fijn om het middelpunt van de belangstelling te staan. Hier zal rekening mee gehouden worden en word er geprobeerd om alle kinderen, op een manier waarbij zij zich veilig voelen, te betrekken bij het spel en de activiteiten. Activiteiten die de creatieve ontwikkeling van kinderen stimuleren kunnen uiteenlopend zijn. Voorbeelden zijn knutselen, dansen en zingen.

2. Taalontwikkeling

De taalontwikkeling is een belangrijk ontwikkelingsgebied bij kinderen. Dit doen de gastouders door de kinderen veel voor te lezen, zelf boekjes te laten lezen, te zingen en gebruik te maken van woordspelletjes/rijmpjes. Veel praten met de kinderen is van jongs af aan belangrijk.

3. sociaal emotionele ontwikkeling

Veiligheid, vertrouwen en geborgenheid zijn belangrijke aspecten in de sociaal-emotionele ontwikkeling. De gastouders bieden troost, luisteren naar de kinderen. Ze geven het kind positieve aandacht en complimentjes. De emoties van kinderen worden serieus genomen. Zo leert het kind emoties te verwoorden en te verwerken.

4. Cognitieve ontwikkeling

Dit is de ontwikkeling van het denken en het opdoen van kennis. Kinderen leren constant nieuwe dingen, d.m.v. herhaling, leren in spelvorm en het nadoen van anderen. Door vaak te vertellen wat je doet wordt het kind gestimuleerd in de communicatie. Door geduld te tonen en als het kind zich op zijn/haar gemak voelt, zal dit deze ontwikkeling alleen maar ten goede komen

5. Het ontwikkelen van de grove en fijne motoriek

Dit betreft de manier van bewegen. Een baby leert bv. zitten, kruipen of tijgeren, staan en lopen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de grove en de fijne motoriek. De grove motoriek is bv. rennen, springen, fietsen en skaten. De fijne motoriek zijn de fijnere handelingen: schrijven, tekenen, prikken.

6. Zintuiglijke ontwikkeling/ sensomotorische ontwikkeling

Met behulp van onze zintuigen vangen wij de prikkels uit de omgeving op. We onderscheiden de volgende vijf zintuigen: zien, horen, ruiken, proeven en voelen (de tastzin). Dit kan je oefenen door de kinderen spelenderwijs bezig te houden met bv. verschillende soorten voorwerpen, kleuren, geuren. Maar ook het aanbieden van verschillende soorten speelgoed van verschillende materialen dragen hieraan bij.

Hoe kijkt GOB M-G naar de 4 verschillende leeftijdsfases

Baby/ dreumes fase   leeftijd van 0 – 2,5 jaar

Verzorging en veiligheid

Baby's zijn in deze fase volledig afhankelijk van anderen. Om zich te kunnen ontwikkelen, hebben zij verzorging en veiligheid nodig.

Hechting

Vanaf de eerste dag bouwen baby's een vertrouwensband op met de mensen om zich heen. Dit noemen we hechting. Kinderen gaan mensen vertrouwen die liefde aan hen geven, contact met hen maken en goed reageren op wat zij nodig hebben. Zij hechten zich vaak eerst aan hun ouders en andere gezinsleden, en daarna ook aan andere mensen in hun omgeving, zoals opa's en oma's, gastouders en/of andere medewerkers van de kinderopvang.

Eenkennigheid en scheidingsangst

Baby's ontdekken het verschil tussen hun ouders en andere mensen. Daarbij kunnen ze eenkennig worden. Ook scheidingsangst hoort bij deze fase. Dat hangt samen met de veiligheid die ze ervaren. Als kinderen zich veilig voelen, kunnen zij de wereld verder gaan ontdekken.

Slapen en bewegen

In hun eerste jaren krijgen kinderen een dag-nachtritme. Ze gaan 's nachts meer slapen dan overdag. Ze

ontwikkelen zich ook motorisch: ze leren grijpen en vastpakken, zitten, kruipen, om uiteindelijk te gaan staan en lopen.

Taal

Baby's maken grote stappen in hun taalontwikkeling: ze beginnen anderen te begrijpen en gaan hun eerste woordjes zeggen.

Zelf doen

Ook krijgen ze een eigen wil en eigen gevoelens. Kinderen van ongeveer 2 jaar oud willen en kunnen steeds meer zelf doen. Daarvoor hebben ze vertrouwen nodig in de mensen om zich heen en in zichzelf. Ouders kunnen hun kind daar van jongs af aan al in ondersteunen. Tussen een jaar en twee jaar noemen we een kind een dreumes. In deze periode gebeurt er een heleboel. Een van de leukste vaardigheden die je kind aan het leren is, is praten. In het begin is het vooral nog een hoop gebrabbel, maar je gaat steeds duidelijker woorden onderscheiden.

Peuterfase   leeftijd van 2,5 tot 4 jaar

In de peuterfase ontwikkelt je kind zich snel. Je kind begrijpt en spreekt steeds meer woorden en zinnen, speelt meer samen met andere kinderen en doet steeds meer dingen zelf. Ze oefenen met zelfstandig worden. In de peutertijd groeit je kind snel. Je merkt dat bijvoorbeeld aan het praten. Je kind begrijpt jou als ouder steeds beter en probeert zelf ook iets te vertellen. Peuters gaan steeds meer met leeftijdgenootjes spelen, bijvoorbeeld door speelgoed te delen en te kletsen. De meeste peuter vinden het leuk om, zelfverzonnen verhaaltjes na te spelen. En om verstopperijtje te spelen of iets te verstoppen.

Kinderen in de peuterleeftijd gaan steeds meer de regels van ouders begrijpen. Ze weten bijvoorbeeld waar ze wel en niet aan mogen komen. In de peutertijd leren kinderen ook om op een potje of een wc te poepen en plassen. Ze worden zindelijk, en ze gaan steeds meer dingen zelf doen. Bijvoorbeeld aankleden, met een lepel of vorm eten, en een spelletje op de telefoon spelen. Tot slot weten ze in deze leeftijdsfase goed of ze een jongen of meisje zijn. Hun genderidentiteit.

De peuterpuberteit is onderdeel van de ontwikkeling van peuters. Doordat zij steeds zelfstandiger willen worden, gaan ze nieuwe dingen proberen. Ze oefenen met hun zelfstandigheid, en niet alles lukt altijd. Dat vinden ze lastig, waardoor ze zich gefrustreerd kunnen voelen en veel emoties ervaren. Het is normaal dat kinderen in de peuterpuberteit te maken krijgen met driftbuien.

Het jonge kind   leeftijd van 4 tot 8 jaar

In deze leeftijdsfase gaat je kind voor het eerst naar school en kan en wil het steeds meer doen zonder hulp. De zelfstandigheid van het kind neemt toe. Daarnaast leert het nieuwe gevoelens als schaamte kennen en kan het steeds beter omgaan met emoties.

In deze fase kunnen en willen kinderen steeds meer zelf doen. Zichzelf aankleden, zichzelf wassen, eten zonder hulp gaat steeds beter. Veel kinderen vinden het leuk om te helpen bij de taakjes in huis. En ze voelen zich bij het gezin horen. Kinderen maken vrienden met leeftijdsgenoten, spelen samen en leren om te delen met anderen. Ook komt in deze fase de ontwikkeling van het geweten op gang. Dit betekent dat kinderen gaan leren wat goed en slecht is. Kinderen leren in deze fase ook gevoelens van schuld en schaamte kennen. Kleuters gaan zelf initiatief nemen om activiteiten te ondernemen en ontdekken. Ze bedenken samen ideeën voor spel en komen voor zichzelf op. Ze leren samenwerken, opdrachten maken en zich voor iets langere tijd te concentreren. Ze leren om zich steeds beter aan afspraken en regels te houden. Kinderen worden taliger en leren steeds beter om te gaan met hun emoties. Hun gedrag sluit steeds meer aan bij hun genderrol. Ze identificeren zich als jongen of als meisje en willen ook kleding aan die past bij hun genderidentiteit. In deze

Pedagogisch beleidsplan concept 4^e versie 11 oktober 2024

leeftijd fase wordt je kind steeds gevoeliger voor meningen van anderen en heeft over veel dingen ook een eigen mening. Kinderen denken in deze leeftijd fase steeds meer na voordat ze iets doen en ze krijgen hun emoties en gedrag steeds meer onder controle. De wereld van je kind wordt steeds groter en dat brengt nieuwe uitdagingen in de opvoeding met zich mee.

Het schoolkind leeftijd van 8 tot 12 jaar

In deze leeftijd fase wordt je kind steeds gevoeliger voor meningen van anderen en heeft het over veel dingen ook een eigen mening. Kinderen denken in deze leeftijd fase steeds meer na voordat ze iets doen en ze krijgen hun emoties en gedrag steeds meer onder controle. De wereld van je kind wordt steeds groter en dat brengt nieuwe uitdagingen in de opvoeding met zich mee.

Kinderen van deze leeftijd hebben veel contact met de wereld om zich heen. Leeftijdsgenoten en volwassenen hebben steeds meer invloed, bijvoorbeeld op school. Kinderen hebben een band en leren steeds beter lezen, schrijven en rekenen.

Je kind raakt gewend aan dagelijkse dingen als vrije tijd, geld, fietsen en de digitale wereld. Ze worden steeds handiger met mobiele telefoons, tablets en computers. Kinderen van deze leeftijd kunnen ook steeds beter hun gedrag onder controle houden, en even nadenken voor ze iets doen. De kinderen kunnen duidelijker vertellen wat ze graag willen en hebben een eigen mening

Gastouderbureau Midden-Groningen en gezonde kinderopvang

Gastouderbureau Midden-Groningen heeft aandacht voor gezonde kinderopvang /gezonde leefstijl. Ook is er een coach gezonde kinderopvang bij ons bureau aangesloten.

Waarom?

Gezonde kinderopvang maat een gezonde leefstijl voor kinderen vanzelfsprekend.

Een gezond kind zit lekker in zijn vel en presteert beter.

een gezonde gewoonte aanleren gaat een kind makkelijker af dan een ongezonde gewoonte afleren als kinderen van jongs af aan leren hoe je gezonde keuzes maakt, draag dit bij aan een gezondere leefstijl op latere leeftijd.

Aantal op te vangen kinderen.

Het aantal kinderen dat een gastouder tegelijk mag opvangen is afhankelijk van hun leeftijd. De eigen kinderen tot 10 jaar van de gastouder tellen mee, als zij aanwezig zijn tijdens de opvang. Zijn ze op school of bij een vriendje, dan tellen ze niet mee. Vriendjes die tijdens de opvang aanwezig zijn, tellen wel mee.

Een gastouder mag volgens de Wet Kinderopvang, maximaal 6 kinderen van 0 tot 13 jaar, opvangen in haar woning. Dit is inclusief haar eigen kinderen beneden de 10 jaar.

Er mogen echter maximaal 5 kinderen beneden de vier jaar, inclusief eigen kinderen jonger dan 4 jaar, tegelijkertijd aanwezig zijn.

Er mogen maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar tegelijk aanwezig zijn, waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar.